

ՔՐԻՍՏՈՍ ԾՆԱԻ ԵՒ ՅԱՅՏՆԵՑԱԻ

Բեթղեհեմ քաղաքի շրջակայ արօտավայրերուն մէջ հովիւներ իրենց հօտերը կ'արածէին ու գիշերները անոնց կը պահպանէին: Օր մը Աստուծոյ հրեշտակը երեւցաւ հովիւներուն, եւ Տիրոջ փառքը երկնակամարին վրայ պայծառ լոյսի պէս շողաց: Հովիւները այս տեսնելով, շատ վախցան:

Հրեշտակը ըսաւ. *«Մի՛ վախնաք, ես ձեզի մեծ ուրախութեան անտեսիս պիտի տամ, որ բոլոր ժողովուրդներուն ցնծութեան պատճառ պիտի ըլլայ: Այսօր Դաւիթի քաղաքին մէջ ձեզի համար փրկիչ մը ծնաւ, որ Աստուծոյ օծեալն է: Ձեզի ապացոյց մը պիտի տամ: Մանուկ մը պիտի գտնէք՝ խանձարուրով փաթթուած եւ մսուրի մէջ փաթթուած»:*

Յանկարծ այդ հրեշտակին միացաւ հրեշտակներու բազմութիւն մը, որ զԱստուած կը փառաբանէր, գոչելով.

«Երկինքի մէջ թող Աստուծոյ փառքը յայտնուի,

«Խաղաղութիւն թող ըլլայ երկրի վրայ,

«Եւ մարդոց մէջ սէր ու հաշտութիւն ըլլայ»:

Ապա հրեշտակները անյայտացան: Հրեշտակները հազիւ երկինք բարձրացած էին, երբ հովիւները իրարու ըսին. *«Եկէք Բեթղեհեմ երթանք, եւ տեսնենք թէ ի՞նչ է Տիրոջ յայտնածը»:* Անոնք Բեթղեհեմ գացին: Այնտեղ գտան Մարիամը, Յովսէփը եւ մսուրին մէջ դրուած մանուկը: Տեսնելով զանոնք, հովիւները Մարիամին եւ Յովսէփին յայտնեցին մանուկին մասին հրեշտակին ըսածը:

Բոլոր անոնք, որոնք լսեցին հովիւներուն պատմածը, զարմացան: Բայց Մարիամ այս ամենը իր միտքը կը պահէր ու կը մտածէր անոնց մասին:

Իսկ հովիւները արօտավայրերը վերադարձան՝ փառաբանելով զԱստուած, իրենց տեսածին եւ լսածին համար, որ ճիշդ հրեշտակին ըսածին պէս էր:

Հերովդէս թագաւորի օրերուն էր, երբ Յիսուս ծնաւ Հրեաստանի Բեթղեհեմ քաղաքին մէջ: Իբրեւ նշան անոր ծնունդին, Արեւելքի մէջ, մոզերը երկնակամարին վրայ մեծ, փայլատակող աստղ մը տեսան, եւ հասկցան որ հրեաներուն արքան ծնած է:

Այդ աստղը կը շարժէր դէպի արեւմուտք, եւ զիրենք կ'առաջնորդէր Պաղեստինի ուղղութեամբ:

Մոզերը աստղին հետեւելով Երուսաղէմ հասան, եւ հարցուցին Հերովդէս թագաւորին. *«Ո՞ր է նորածին արքան, որ ծնաւ: Մենք անոր աստղը տեսանք Արեւելքի մէջ, եւ եկանք անոր երկրպագելու»:*

Հերովդէս երբ լսեց մոզերուն խօսքերը, շատ յուզուեցաւ:

Ան գաղտնի կանչեց մոզերը, ճշդեց աստղին երեւելուն ժամանակը, եւ ապա զիրենք Բեթղեհեմ դրկեց, ըսելով. *«Գացէ՛ք, մանուկին մասին ստոյգ տեղեկութիւններ իմացէք, եւ երբ գտնէք զինք, ինծի տեղեկացուցէք, որ ես ալ երթամ եւ անոր երկրպագեմ»:*

Հերովդէս թագաւորի այս հրամանը լսելէ ետք, մոզերը մեկնեցան: Անոնք շատ ուրախացան, երբ կրկին նկատեցին այն աստղը, որ տեսած էին Արեւելքի մէջ: Աստղը զիրենք առաջնորդեց մինչեւ որ եկաւ եւ կեցաւ այն վայրը, ուր կը գտնուէր Յիսուս մանուկը:

Երբ ներս մտան, տեսան մանուկը իր մօր՝ Մարիամի հետ, եւ մինչեւ գետին խնարհելով, երկրպագեցին մանուկին:

Մոզերը բացին իրենց արկղները եւ Յիսուսի թանկագին նուէրներ տուին՝ ոսկի, կնդրուկ եւ զմուռ:

Աստուծոյ հրեշտակը երազի մէջ յայտնուեցաւ անոնց, եւ զգուշացուց որ Երուսաղէմ չվերադառնան եւ Հերովդէսին չյայտնեն Յիսուս մանուկի գտնուած վայրը: Այդ պատճառով անոնք ուրիշ ճամբով երկիր վերադարձան:

ԹԻՒՔ ՊԱՏՐԱՍՏԵՃ՝ ՌԻՅԱ ԿԱՐՏԱՆ-ՏԻՔՄԻՔԵԱՆ
ՆԿԱՐԱԶԱՐՈՒԵՃ՝ ՌԱՅՖԻ ՔԵՐՈՇԵԱՆ

ՆԱՄԱԿՆԵՐ ԿԱՂԱՆՂ ՊԱՊԱՅԻՆ

Ամբողջ տարուան երկայնքին, մըշ-տադալար եղեւիս, անտառը, լքուած կը մնան մարդոցմէ: Թերեւս անոր համար, որ տերեւները ասեղի պէս սուր են եւ պտուղը փայտի պէս չոր, այդ պատճառով ալ, անտառի կենդանիներուն, մանաւանդ չարածճի սկիւռիկներուն խաղաղայրը կը դառնան:

Սակայն, երբ ամանորը մօտենայ, եղեւիսին ալ բախտը կը ժպտի: Ամէն մարդ կը շտապէ անտառ, եղեւիսէն գեղեցիկ ոստ մը կը կտրէ, կը տանի տուն ու հիւրանոցին մէկ անկիւնը շքեղօրէն կը բազմեցնէ, շատ սիրելի եւ յարգելի հիւր մը ըլլար կարծես: Տեցիները մեծ հաճոյքով կը զարդարեն զայն, գոյնզգոյն ծապաւեններով, խաղալիքներով եւ պսպղուն լոյսերով: Անոր շուրջը կը տեղաւորեն զունաւոր եւ փայլուն թուղթերով փաթեւած նուէրներ, որոնք պիտի բացուին Կաղանդի գիշերը, Կաղանդ Պապուկին այցելութեամբ:

Ամանորեան եղեւիսին շաբաթներ շարունակ իր ներկայութեամբ կը զարդարէ մեր տունները, կը շերմացնէ մթնոլորտը եւ նոր յոյսերով կը ներշնչէ բոլորս: Անհամբեր կը սպասենք Ամանորին, որպէսզի տօնածառին շուրջը պարելով եւ երգելով դիմաւորենք Կաղանդ Պապուկը եւ ստանանք գեղեցիկ նուէրներ:

Նոր Տարուան առիթով կը մաղթեմ, որ խաղաղութիւն տիրէ աշխարհին, սերը, ուրախութիւնը եւ յաջողութիւնը ողողեն բոլոր փոքրիկներուն կեանքը:

Մարիա Սարգիսեան
Ազգ. Միացեալ վարժարան - Դամասկոս
2. կարգ

Սիրելի՛ Կաղանդ Պապուկ,
Ես Նշան Գազանճեանն եմ: Ազգ. Միացեալ նախակրթարան կը յաճախեմ, երրորդ դասարանի աշակերտ եմ: Հնազանդ, տիպար եւ աշխատասեր եմ եւ քեզմէ կը խնդրեմ, որ իմ նախասիրած խաղալիքը՝ ճատրակը բերես, քեզ շատ կը սիրեմ եւ անհամբեր քեզի կը սպասեմ:

Նշան Գազանճեան
Ազգ. Միացեալ վարժարան - Հալէպ
9. կարգ

Կաղանդ Պապան շատ սիրելի, գթասիրտ ու բարի անձ մըն է, որ աշխարհի բոլոր մանուկներուն երազներն ու փափաքները կ'իրականացնէ Նոր Տարուան գիշերը: Ան յաղթանդամ, սպիտակ մազերով եւ մօրուքով, կարմիր հագուստով, կորաքամակ, ձեռքը հաստ գաւազան մը բռնած, նուէրներուն խոշոր տոպրակը շալակին, փողոցէ-փողոց կը շրջի եւ գեղեցիկ խաղալիքներով կ'ուրախացնէ փոքրիկները, որոնք մեծ անձկութեամբ կը սպասեն անոր գալուստին:

Ամէն տարի Նոր Տարուան գիշերը սովորութիւն դարձած է մինչեւ լոյս, տօնածառին շողջողուն լոյսերուն ու զարդարանքներուն փայլքին տակ, աչքերնիս դրան սեւեռած, անհամբեր սպասենք Կաղանդ Պապուկը, որպէսզի իր նուէրներով նոր յոյս եւ ուրախութիւն պարգեւէ մեզի:

Կաղանդի ուրախ առիթով կը խնդրեմ աշխարհին խաղաղութիւն, ծնողքիս առողջութիւն եւ յաջողութիւն բոլորիս:

Արէն Սեդիկեան
Ազգ. Միացեալ վարժարան - Դամասկոս
2. կարգ

Սիրելի՛ Կաղանդ Պապա,
Ես Քարէն անունով 10 տարեկան աղջիկ մըն եմ: Գամիշի կը բնակիմ: Քեզմէ պիտի խնդրեմ լեցուն տոպրակ մը խաղաղութիւն, որովհետեւ 8 տարի է ի վեր մեր երկիրը պատերազմի մէջ է եւ մենք ձանձրացանք այս վիճակէն: Թող վերադառնան մեր հին, խաղաղ օրերը եւ բնական կեանքը, որպէսզի վայելենք մեր մանկութիւնը:

Պաշտօններով եւ մեծ յոյսերով պիտի դիմաւորենք քեզ: Բարի տարիներ բոլորին:

Քարէն Թովմասեան
Ազգ. Եփրատ վարժարան - Գամիշլի
Ե. կարգ

Բարե՛ւ, սիրելի՛ Կաղանդ Պապուկ,
Ես քեզ շատ կը սիրեմ ու կը խնդրեմ որ այս տարի խաղաղութեան տարի ըլլայ Սուրիոյ համար: Կը խոստանամ այս տարի լաւ պատրաստել դասերս, որպէսզի յաջողութեան հասնիմ եւ ուրախացնեմ հայրս ու մայրս: Այսբանով կ'աւարտեմ նամակս:

Մարիամիկ Կարապետեան
Ազգ. Եփրատ վարժարան - Գամիշլի
Ե. կարգ

ԿԱՂԱՆԴ ՊԱՊԱՆ ԱՆՑԵԱԼԵՆ ՄԻՆՉԵՒ ԱՅՍՕՐ

Կաղանդի գիշեր մեծ հաճոյքով ու անսահման ուրախութեամբ կը բանալք տօնածառին տակ շարուած նուէրները: Բայց արդէօք գիտե՞նք, թէ ուրկէ՞ եկած է նուէրներ բաժնելու այս սովորութիւնը:

Քրիստոսէ առաջ յոյները իրարու նուէրներ կը բաժնէին տարուան ամենէն կարճ օրը՝ 22 Դեկտեմբերին: Հռոմի մէջ Դեկտեմբերին տեղի կ'ունենային սատուներու տօները: Ի պատիւ Սթրենիա աստուածուհիին, հռոմէացիները ոսկիէ կամ արծաթէ առարկաներ կը փոխանակէին, մաղթելով հարստութիւն:

Առասպելները շատ են ևաւ հիւսիսային Եւրոպայի մէջ: Օրինակի համար, կը պատմեն, թէ Օտեն աստուած հոյակապ ձիու մը վրայ նստած տունէ-տուն կ'երթար եւ նուէրներ կը բաժնէր բարի պատկերներուն:

Նորվեկիոյ անտառներուն մէջ բնակող երեւակայական թզուկներ ամէն ձմեռ կ'ելլէին իրենց քարայրներէն նուէրներ բաժնելու համար:

Սակայն հետզհետէ քրիստոնէայ սուրբերը հեթանոս չաստուածներու տեղը առին:

Այս ձեւով սպանացիները կը մտածէին, թէ սրբուհի Զաթրին օդին մէջ կը տեղափոխուէր մեծ անիւով մը եւ 25 Նոյեմբերին պատուհաններուն ծայրը նուէրներ կը գետեղէր պատկերներուն համար: Մինչ Աւստրիոյ մէջ սրբուհի Պարպ նուէրները կը բաժնէր 4 Դեկտեմբերին:

Այս կրօնական հաւատալիքներէն քանի մը հաստատակարար միջոցառումներ կ'ունենան: Աստուծոյ ծնած է ևաւ նշանաւոր սուրբ Նիքոլան:

Պելճիքայի, Աւստրիոյ, Յոլանտայի եւ Ֆրանսայի մէջ կը պատմեն, թէ սուրբ Նիքոլայ կու գայ Սպանիայէն, նարինջներով եւ նուէրներով լեցուն ևաւով մը, 5 Դեկտեմբերի գիշերը: Անոր կ'ընկերակցի իր օգնակարարները:

նը՝ Սեյ Փիեռը, որուն երեսը ծածկուած է մուրով:

Երկուքը միասին նուէրներ կը գետեղէին կրակարաններուն առջեւ կամ դռներուն առջեւ դրուած կողովի մը մէջ:

Քրիստոնէայ սուրբերու նկատմամբ հաւատքը շատ զօրաւոր մնացած է դարերու ընթացքին, սակայն անոնց կու գան միանալու ևաւ առասպելներուն բարի կամ չար վիճակները, պարիկները, թզուկները:

Վերջապէս կը հասնի Կաղանդ Պապան...

1822 թուականին, Նիւ Եորքի մէջ առաջին անգամ կը յայտնուի Կաղանդ Պապան, որ Սանթա Զլաուս կը կոչուէր:

Այդ տարին պատուելի մը՝ Զլեմըն Զլարք Մուր բանաստեղծութիւն մը կը յօրինէ իր պատկերներուն համար: Սուրբ Նիքոլան կը ներկայացուի իբրեւ ծեր, զուարթ եւ գիրուկ անձ մը, կարմիր քիթով եւ ճերմակ մօրուքով: Այդ շրջանի գծագրիչները զինք կը ներկայացնեն կարմիր կարճ բաճկոն մը եւ փակած տաբատ մը հագած: Բանաստեղծութիւնը յաջորդ տարին կը տպուի թերթի մը մէջ եւ մեծ յաջողութիւն կը գտնէ:

Ժամանակի ընթացքին Կաղանդ Պապան շատ ժողովրդական կը դառնայ եւ իւրաքանչիւր երկրի մէջ տարբեր անուն մը կը ստանայ՝ Ֆատըր Զրիմըս, Պապօ Նաթալ, Սանթա Զլաուս, Վելնախթման:

Ան եւրոպայ կը հասնի 20-ական թուականներուն: Այդ շրջանին առաջին անգամ ըլլալով լուսատուած եղենիներ կը գետեղուին քաղաքներու փողոցներուն մէջ: Կաղանդ Պապաներ կ'երեւին մեծ խանութներուն մէջ, ընդունելու պատկերները:

ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌ ՆՈՒՊԱՐԸ

Յասմիկ Պոյմուշաբեան

Հրակի ընտանիքին բնակած շենքի մուտքին կար Նուպար անունով նպարավաճառ մը, ծանօթ՝ «Նուպար աղբար» անունով: Հրակ ամեն շաբաթ օր, դասերը ավարտելէ ետք եւ մարզանքի երթալէ առաջ կ'իջներ ու կ'օգներ անոր:

Նուպար աղբար, մատիտ ու թուղթ բըռնած ձեռքին, կ'աշխատէր մեղուի նման. ան յաճախորդներէն գանձելիք գումարներուն հաշիւը շատ ճիշդ կ'ըներ: Հրակն ալ կ'օգներ անոր՝ պտուղները տեղադրելով եւ բանջարեղէնները շարելով:

Երբ յաճախորդ մը խանութ մտներ, Նուպար աղբար ժպտուն դէմքով կ'ընդունէր զայն: Կշռելու եւ ծախելու ընթացքին քաղցր խօսքեր ալ կ'ըսէր եւ ամեն անգամ յաճախորդներուն որպիսութիւնը կը հարցներ: Այսպիսով ան ուրախութեամբ կը վաստկէր իր համեստ օրապահիկը:

Հրակ երբեմն յաճախորդներուն տոպրակները կը շալկէր ու անոնց տուները կը հասցներ. այս ծառայութեան փոխարէն երախտագետ ու ազնիւ մարդիկ պզտիկ գումարով մը կը գնահատէին անոր ծառայութիւնը: Այսպիսով Հրակ իր ընտանիքին եւս օգտակար դարձած կ'ըլլար:

Օր մը պառաւ կիս մը կու գայ խնդրելով երկու լոլիկ եւ երկու վարունգ: Նուպար աղ-

բար տակաւին այպիսի բանի մը չէր հանդիպած: Ինքնիրեն կը մտածէ. «Ի՞նչ պիտի ընէ այս պառաւը երկու լոլիկով եւ երկու վարունգով»: Ան կ'ուզէ հարցնել, բայց չի համարձակիր:

Շաբաթ մը ետք պառաւ կիսը լուռ ու տրտում դարձեալ կու գայ եւ կը կատարէ նոյն գնումը՝ երկու լոլիկ, երկու վարունգ:

Երբ այս դէպքը քանի մը անգամ կը կրկնուի, Նուպար աղբար մտահոգ եւ հետաքրքիր կ'որոշէ պառաւը հետապնդել եւ բացայայտել իրողութիւնը: Ան Հրակէն կը խնդրէ, որ մնայ խանութը, որպէսզի եկող յաճախորդները ընդունի, իսկ ինք կը սկսի հետեւիլ պառաւին քայլերուն:

(Շարունակելի)

